

Герасименко Д. Є.,
здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна

ОСОБЛИВОСТІ КРЕДИТУВАННЯ СПЕЦІАЛІЗОВАНИХ НЕБАНКІВСЬКИХ ІНСТИТУТІВ

Важливе місце у фінансових системах переважної більшості країн належить спеціалізованим небанківським фінансовим інститутам, які в останні десятиліття набувають усе більшого розвитку та починають складати серйозну конкуренцію для комерційних банків на ринку фінансових послуг.

Аналіз останніх наукових досліджень і публікацій свідчить, що вчені приділяють значну увагу пенсійним фондам, страховим, лізинговим, інвестиційним та фінансовим компаніям, які складають поняття небанківських фінансових інститутів. Вагомий внесок у дослідження цього питання зроблено такими українськими вченими як: Беляєв В. В., Ходаківська В. П. [1], Савлук М. І. [2], Ткаченко Л. [3] та інші.

Появі та розвитку небанківських інститутів на ринку фінансових послуг сприяють, як правило, три причини: ріст доходів населення, активний розвиток ринку цінних паперів та надання установами спеціальних послуг, яких не надають банки. Роль у цій системі відводиться мікрофінансовим організаціям, які також досить часто називають кредитними компаніями – це фінансові установи, що займаються наданням мікrokредитів населенню, а також малому і середньому бізнесу.

Варто відмітити, що населення віддає перевагу мікrokредитам, а не банківським установам. Основними причинами виступають:

1. У небанківських фінансових установах процес оформлення кредитного договору набагато простіший та вимагає меншої кількості документів. В більшості МФО немає необхідності пред'явлення довідок про доходи, довідок з місця роботи, поручителів, заставного майна та інших документів, які підтверджували б кредитоспроможність позичальника.

2. На відміну від банків, кредитні компанії надають послуги кредитування, навіть особам з негативною кредитною історією.

3. Більшість МФО дає можливість отримати кредит онлайн і підписати договір без відвідування офісу.

4. Гроші в кредитній компанії можна отримати на коротші терміни, ніж в банках та на значно менші суми, і майже миттєво. Слід відмітити, що це дає можливість вирішити тимчасові фінансові проблеми, наприклад, оформлюючи кредит до зарплати, пенсії чи стипендії [4].

Згідно зі статистикою, більшість позик видається саме на щоденні потреби, а не на розваги і дозвілля, хоча таке теж трапляється.

Частота запитів з пошуку онлайн мікропозик в пошукових системах в Україні збільшується стрімкими темпами. Так в вересні 2018 р. в пошуковій

системі Google було зафіксовано майже 1900 таких запитів, що в 2,15 рази більше, ніж у вересні 2017 року (880). На 2020 р. кредити є особливо актуальними в період епідемії. Через дану ситуацію, задля вживання відповідних заходів, відбувається закриття закладів, не виключенням стали і банківські установи. Через втрату роботи, люди вдавалися до онлайн кредитування, що призвело до особливо широкого попиту на даний вид послуг, що стало зручним та доступним для кожного (рис.1).

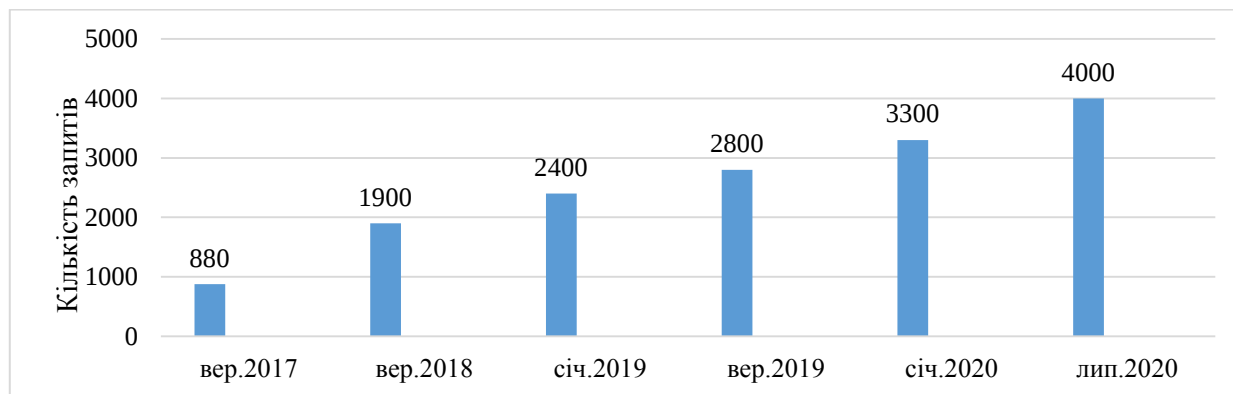

Рисунок – 1 Динаміка кількості запитів на онлайн мікрокредитування 2017-2020 рр.

Джерело: розроблено з використанням даних [5]

Через нестабільність економіки країни, зокрема ефективності функціонування банківської системи, люди все більше надають перевагу небанківським фінансовим установам через простоту та швидкість оформлення позик. Період карантину підтвердив швидкість реагування на ситуацію саме небанківських фінансових установ, тому ринок онлайн-мікрокредитування в найближчі роки буде продовжувати динамічно розвиватися разом зі зростанням попиту на кредити.

Список використаних джерел:

1. Беляєв В. В., Ходаківська В. П. Ринок фінансових послуг : теорія і практика : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2002. 616 с.
2. Гроші та кредит : підручник / під заг. ред. М. І. Савлука. К. : КНЕУ, 2002. 581с.
3. Огляд ринків фінансових послуг та підсумки діяльності небанківських фінансових установ, державне регулювання та нагляд за діяльністю яких здійснюється Держфінпослуг. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 07.10.2020 р.)
4. Ткаченко Л. Перспективи розвитку недержавного пенсійного забезпечення в Україні. *Економіка України*. 2007. № 11. (дата звернення: 07.10.2020)
5. Юридичний ресурс Протокол. URL: <https://protocol.ua/ua> (дата звернення: 07.10.2020).

Науковий керівник: **Лункіна Т. І.**, д-р екон. наук, доцент,
доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування,
Миколаївський національний аграрний університет,
м. Миколаїв, Україна